Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KRUS/meFrazRJ-J/22
Názov predmetu	frazeológia ruského jazyka
Rozsah	1P + 1S
Počet kreditov	5
Vyučujúci	prof. Oleh Tyshchenko, DrSc. (prednášajúci), Mgr. Andrea Hričovcová, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

30 % z celkového hodnotenia tvorí priebežné hodnotenie, ktoré pozostáva z plnení zadaní a úloh, aktivity na hodinách, krátkych testov počas semestra. Záverečné hodnotenie tvorí 70 % z celkového hodnotenia a pozostáva z písomného testu.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Priebežné hodnotenie

30 % z celkového hodnotenia tvorí priebežné hodnotenie, ktoré pozostáva z plnení zadaní a úloh, aktivity na hodinách, krátkych testov počas semestra.

Záverečné hodnotenie

Záverečné hodnotenie tvorí 70 % z celkového hodnotenia a pozostáva z písomného testu.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

Úspešné absolvovanie predmetu študentovi umožní:
1. Vedomosti:
- získať teoretické aj praktické vedomosti o ruskej frazeológii, o kritériách klasifikácie frazeologizmov a ich pôvode,
- poznať paradigmatické vzťahy v ruskej frazeológii,
- orientovať sa vo vývojových tendenciách ruskej frazeológie, poznať rôzne typy transformácií frazeologizmov,
- osvojiť si súhrn ruských frazeologizmov a paremiologických jednotiek.
2. Zručnosti:
- vedieť odlíšiť frazeologizmy od voľných slovných spojení,
- klasifikovať frazeologizmy podľa rôznych kritérií,
- poznať transformácie frazeologizmov a byť schopným im rozumieť a analyzovať ich,
- vedieť korektne používať osvojené frazeologizmy v reči a písanom texte.
3. Profesijné kompetencie:

- byť schopným flexibilne aplikovať získané poznatky a zručnosti v ústnej i písomnej forme.
4. Prenositeľné kompetencie
- zlepšiť si komunikačné schopnosti,
- zvýšiť si kultúru reči v ruskom jazyku,
- získať schopnosť tímovej práce.

Stručná osnova predmetu

1. Frazeológia ako vedná disciplína.
2. Frazeologizmus a jeho hlavné príznaky. Široké a úzke chápanie frazeológie.
3. Sémantická klasifikácia frazeologizmov.
4. Gramatická, štruktúrno-sémantická klasifikácia frazeologizmov. Štylistická charakteristika frazeologizmov. Klasifikácia frazeologizmov podľa pôvodu.
5. Paradigmatické vzťahy vo frazeológii (varianty, homonymia, polysémia, synonymia a antonymia).
6. Obraznosť frazeologizmov. Vnútorná forma frazeologizmov. Motivácia frazeologizmov.
7. Paremiologický fond ruského jazyka. Príslovia, porekadlá, antiprísloviа.
8. Vývojové tendencie vo frazeológii.
9. Transformácie frazeologizmov.
10. Frazeológia v porovnávacom rusko-slovenskom pláne. Problémy prekladu.
11. Lexikografia.
12. Záverečné zhrnutie.

Sylabus predmetu

1. Frazeológia ako vedná disciplína.
2. Frazeologizmus a jeho hlavné príznaky. Široké a úzke chápanie frazeológie.
3. Sémantická klasifikácia frazeologizmov.
4. Gramatická, štruktúrno-sémantická klasifikácia frazeologizmov. Štylistická charakteristika frazeologizmov. Klasifikácia frazeologizmov podľa pôvodu.
5. Paradigmatické vzťahy vo frazeológii (varianty, homonymia, polysémia, synonymia a antonymia).
6. Obraznosť frazeologizmov. Vnútorná forma frazeologizmov. Motivácia frazeologizmov.
7. Paremiologický fond ruského jazyka. Príslovia, porekadlá, antiprísloviа.
8. Vývojové tendencie vo frazeológii.
9. Transformácie frazeologizmov.
10. Frazeológia v porovnávacom rusko-slovenskom pláne. Problémy prekladu.
11. Lexikografia.
12. Záverečné zhrnutie.

Odporúčaná literatúra

ANTOŇAKOVA, D.: Russkaja frazeologija v zerkale sujeverija. Prešov: FF UPJŠ, 2011. 177 s. ISBN978-80-555-0342-4.
BASKO, N. V.: Russkije frazeologizmy – legko i interesno. Učebnoje posobije. Moskva: Flinta, 2003. ISBN 5-89349-597-7.
GABUROVA, A.: Charakteristika frazeologičeskoj jedinicy v russkoj lingvistike (istorija voprosa). In: Hľadanie ekvivalentností IV. : zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie rusistov, konanej v dňoch 11. - 13. septembra 2008 na KRaT IRUS FF PU v Prešove. - Prešov : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2009. - ISBN 978-80-555-0066-9, S. 73-80.
GABUROVÁ, A.: Semantiko-etimologičeskij analiz nekotorych frazeologizmov i drugich ustojčivych jedinic s komponentami belyj i čornyj. In: Slavica iuvenum XI : mezinárodní setkání mladých slavistů pořádané pod záštitou Slavistické společnosti Franka Wollmana : Ostrava, 30. a 31. 3. 2010 / - Ostrava : Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, 2010. - ISBN 978-80-7368-931-5, S. 167-174.

GAJARSKÝ, L. – IERMACHKOVA, O. – SPIŠIAKOVÁ, A.: Transformations of phraseological units in Russian and Slovak advertising slogans. In: Filologičeskije nauki : naučnyje doklady vysšej školy. č. 4 (2021), s. 11-17. - ISSN 2310-4287.
GRIGORJANOVÁ, T. – SPIŠIAKOVÁ, A: Štruktúrno-sémantické frazeologické modifikácie v slovenskom a ruskom mediálnom texte. In: Slavica Slovaca. Roč. 55, č. 2 (2020), 2020. s. 211-222. - ISSN 0037-6787.
GVOZDARJOV, J. A.: Leksikologija i frazeologija. Moskva: MarT, 2009. ISBN 978-5-241-00870-1.
MINAKOVA, E. E.: Sovremennaja russkaja idiomatika. Moskva: Russkij jazyk. 131 s. ISBN 978-5-88337-101-0.
MLACEK, J. a kol.: Vývin súčasnej frazeológie: východiská, podoby, uplatňovanie, akceptácia. Ružomberok 2009. 221 s. ISBN 978-80-8084-519-3.
MOKIJENKO, V. M.: Slavjanskaja frazeologija. Moskva: Vyššaja škola, 1989. 286 s.
SANIKOVIČ, V. A. a kol.: Leksika. Frazeologija. Posobije dlja učašichsja. Minsk: Sovremennoje slovo, 2001. 319 s. ISBN 985-443-223-8.
TYSHCHENKO, O.V.: Semantičeskaja dinamika frazem v poľskom i russkom publicističeskom diskurse. In: Novoje v russkoj i slavianskoj frazeologii.- 1. vyd. - Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. s. 201-205.- ISBN 978-80-244-5889-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

ruský, slovenský

Poznámky

časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho:
Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 26 hodín
samoštúdium: 124 hodín